

СТАНОВИЩЕ

От проф. Николай Цветков

Преподавател в катедра „Хореография” в

ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград

относно дисертационен труд за присъждане
на образователната и научна степен „ДОКТОР”

представен от

Айше Ибраимова Реджеб, докторант на самостоятелна
подготовка в катедра „Изкуства”, Архитектурен факултет,

Варненски свободен университет на тема:

„ТАНЦОВИЯТ ФОЛКЛОР В ТУРСКАТА СВАТБА ОТ ЮЖНОТО ЛУДОГОРИЕ – ИСТОРИЯ И СЪВРЕМЕННОСТ”

Научен ръководител: доц. д-р Мария Кърджиева

Изборът на темата на дисертационния труд на Айше Ибраимова Реджеб е свързана тясно с нейния дългогодишен педагогически опит и практика като ръководител на самодейни колективи и фолклорни формации към читалища в региона. Това предопределя и обуславя интереса на докторантката за събиране, изследване, анализиране на песенно-танцовият фолклор на местното турско население от Южното Лудогорие. Дисертационният труд на Айше Ибраимова Реджеб (в обем на 249 страници, библиография включваща 175 източника на български, руски, турски и английски, от които 167 на кирилица, 8 на латиница и 3 Приложения-36 страници) е посветен на проблем с безспорно значение, посветен на **изследователски обект (турската сунитска сватба от региона на Южното Лудогорие)**, който е **интересен, актуален и социално значим.**

Поздравявам авторката и научният ръководител за избора на тема. Изследването се вписва в актуалната за българската етнохореология и етномузикология тенденция към осмисляне на различните процеси и усилия за проучване, съхраняване на музикалния и танцов фолклор на етносите в България в условията на модерното и постмодерното време.

Като принос дисертантката обособява: *„Изследва се обстойно танцът в обредния комплекс турска сватба в два основни цикъла-танцът в предсватбената обредност и танцът по време на сватба, в традиционна и съвременна среда на функциониране”*. Самата структура на изследването потвърждава този принос.

Уводът е достатъчно информативен и насочва към проблематиката на изследването, неговата значимост, актуалност и мотивировката на автора за провеждането му. Определени са обектът и предметът на изследването, дефинирани са целта и конкретните изследователски задачи. Трите глави на дисертацията постепенно разширяват и задълбочават проблематиката.

В първа глава са изожени спецификите на изследваната проблематика, традициите в обредния цикъл на турската сватба от Южното Лудогорие и съвременната турска сватба.

Във втора глава танцовият фолклор в турската сватбена обредност от Южното Лудогорие намира естествения си контекст в спецификата на танцът в предсватбената обредност, танцът по време на сватбата и влиянието на социализма и възродителния процес, като се представя по прецизно и логично изведени критерии.

В трета глава се изследват ролята на читалището като фактор за опазане на регионалните традиции и тяхното включване към съвременната култура на младото поколение. Оценен е приносът на

творците хореографи от района на Южното Лудогорие и са анализирани промените, които настъпват в турската сунитска сватба.

Прави силно впечатление грижливото отношение към терминологичната лексика на разработката. В това отношение пред нас е един образцов пример за добросъвестно извършен изследователски процес, с ясно фиксирани понятийни граници на научния апарат. Смятам, че днес е задължително един автор да уточни ключовите понятия, с които борави в своя текст. Това в особено голяма степен се отнася до онези термини, които са в активна употреба при професионалното общуване.

Ето защо поздравявам дисертантката за прецизирането на такива понятия като фолклор, обред, традиция, идентичност и пр.

За изследване и анализиране на танците Айше Реджеб въвежда класификационни критерии, което е една голяма сполука на извършената аналитична работа, гарантираща научен принос.

Заслужава специално внимание включените във втора глава раздели 2.1. „*Танцът в предсватбената обредност*“ и 2.2. „*Танцът по време на сватбата*“. Тук наблюденията, анализите и обобщенията достигат до голям размах и широта, което придава мащабност и значимост на целия изследователски труд.

Бих препоръчал, ако се предприеме издаване на цялостния текст в монография, в приложение да се опишат подробно всички обредни игри и танци от теренните проучвания, подредени по реда на последователност на изпълнение в сватбения цикъл. Това ще бъде ценна база за бъдещи научни изследвания, както и интерпретиране на тази танцова култура от специалисти в областта на танцовото изкуство.

Заклучение

1. Съгласно ЗРАСРБ и правилниците за неговото приложение, считам че процедурата за присъждане на ОНС „Доктор“ на Айше Ибраимова Реджеб отговаря на специфичните изисквания на закона и правилниците;

2. Приложените седем публикации са свързани с разработваната тематика и проблеми в дисертационния труд;

3. Авторефератът отразява вярно структурата и съдържанието на труда и акцентира върху най-важните моменти, резултати и изводи от изследванията;

4. Айше Ибраимова Реджеб показва богата осведоменост и информационна култура по отношение на разглежданите от нея проблеми, които ѝ дават възможност за изява на стабилна личностна позиция, научна аргументираност и убедителност в изследователската работа.

Гореизложеното ми дава основание да предложа на специализираното научно жури да присъди на Айше Ибраимова Реджеб образователната и научна степен „Доктор“ , за което аз самият ще гласувам с „ДА“.

03.02.2019

Член на журито:

проф. Николай Цветков